

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.799/2012/7.szám

A Kúria a dr. Gyalog András ügyvéd ... által képviselt ... felperesnek a ... a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.) alperes elleni bányászati ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a ... Vidékfejlesztési Minisztérium /1055 Budapest, Kossuth L. tér 11./ beavatkozott - a Székesfehérvári Törvényszék 2012. szeptember 18. napján kelt 8.K.22.203/2011/15. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Székesfehérvári Törvényszék 8.K.22.203/2011/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és az alperesi beavatkozónak 30.000 (harmincezer) - 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes jogerős kutatási jogot adományozó határozat alapján kérte ... külterületre vonatkozó Kutatási Műszaki Üzemi Terv (a továbbiakban: MÜT) jóváhagyását. A felperes kérelmében 266 db kútfúrás, vagy akna mélyítését tervezte.

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Veszprémi Bányakapitánysága - mint elsőfokú hatóság határozatával az érintett területre homok,

kavics, mészkő, dolomit ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó Műszaki Üzemtervét feltételekkel hagyta jóvá.

Az elsőfokú hatóság határozata a Fejér Megyei Kormányhivatal Földhivatalának állásfoglalásán alapult, amely meghatározott földrészleteken a MÜT-hez szakhatóságként nem járult hozzá.

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség szakhatósági állásfoglalásában a csákberényi ... hrsz-ú területen nem járult hozzá kutatólétesítmény mélyítéséhez, mivel az ingatlan a Vértesi Tájvédelmi Körzet része. A terület csökkentésével az engedélyezett kutatólétesítmények száma 128 db.

A felperes fellebbezett az elsőfokú határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2011. október 10. napján kelt MBFH/850-9/2011. számú határozatával azt megváltoztatta akként, hogy a határozat 2. pontjában foglalt rendelkezéseket kiegészítette azzal, hogy a kutatásra engedélyezett időtartam a Kutatási Műszaki Üzemi Tervet jóváhagyó határozat jogerőssé és végrehajthatóvá válásától számított 3 év, és a kutatási tevékenységet 1., 2. és 3. évre vonatkozóan, megbontva engedélyezte; egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A határozat indokolása tartalmazta, hogy az alperesi beavatkozó másodfokú szakhatósági állásfoglalásában az elsőfokú szakhatósági állásfoglalást helybenhagyta, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. § /1/ bekezdésére tekintettel a kérelemtől eltérően hagyta jóvá a MÜT-et.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Sérelmezte, hogy az alperesi beavatkozó a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 8. §-ában foglaltakra hivatkozott, és csak pusztán tényként közölte - de nem támasztotta alá semmilyen bizonyítékkal - azt, hogy ... településen a 2., 3., 4. minőségű osztályú szántó, ... településen az 1. és 2. minőségű osztályú szántó művelési ágú termőföld is átlagosnál jobb, nem pedig átlagos termőföldnek minősül.

Előadta, hogy a kutatási tevékenység végzése, gyakorlása során létesítmény elhelyezésére nem kerül sor. Sérelmezte az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalásának azon részét is, amely hivatkozva tartotta fenn kérelmének elutasítását, hogy a későbbiek során az adott területen más célú végleges hasznosítás úgysem engedélyezhető.

Az alperesi beavatkozó nem kérelme vonatkozásában adta ki a szakhatósági állásfoglalást, mert a MÜT jóváhagyása iránti kérelmet egy olyan későbbi esetleges tevékenységre hivatkozva bírálta el, ami nem képezte az eljárás tárgyát.

A kutatási tevékenységet meg kell különböztetni a kitermelési tevékenységtől, annak folytatásához ugyanis a kutatási zárójelentés

leadását követően eljárások lefolytatását, a szakhatóságok ismételt megkeresését és engedélyek beszerzését követően van csak lehetőség. Az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalása ellentétes a Tftv. 14. § /5/ bekezdésében, valamint a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 38. § /3/ bekezdésében foglaltakkal.

A törvényszék a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában leszögezte, hogy abban a kérdésben kellett állást foglalnia, tartalmi és jogi szempontból megalapozott-e a felperes által vitatott szakhatósági állásfoglalás.

Tényként rögzítette a törvényszék, az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalásából egyértelműen kitűnik, hogy az a MÜT-tel érintett ingatlanokkal kapcsolatos.

Az alperesi beavatkozó a szakhatósági állásfoglalás megadásához szükséges tényállást feltárta, azt mind az elsőfokú, mind a másodfokú szakhatósági állásfoglalás indokolása rögzíti. Az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalásában jogszabálysértés nem állapítható meg.

A Tftv. 8. § /1/ és /2/ bekezdésére, 9. § /1/ bekezdésére, 14. § /5/ bekezdésére, a Bt. 38. § 3/ bekezdésére hivatkozással kifejtette a törvényszék, hogy e jogszabályhelyek összevetéséből megállapítható: a Bt. célja az ásványi nyersanyagok bányászatának, a geotermikus energia kutatásának, kitermelésének, a szénhidrogén-szállító vezetékek létesítésének és üzemeltetésének, továbbá az ezekhez kapcsolódó tevékenységeknek a szabályozása az élet, az egészség, a biztonság, a környezet és a tulajdon védelmében, valamint az ásvány- és a geotermikus energiavagyon gazdálkodásával összhangban.

A Tftv. a termőföld mennyiségi védelmének, azaz a földvédelmi eljárásnak az általános szabályait határozza meg. A termőföld védelme, felhasználásának indokolt elutasítása a földhivatalok hatáskörébe tartozik.

Osztotta a törvényszék az alperes és az alperesi beavatkozó állásfoglalását. Amennyiben a felperes rendelkezik kutatási joggal ... területét érintően 26 koordináta-ponttal lehatárolt, összesen 7,914488 km² nagyságú területre és ezen területen van olyan termőföldterület, amely minőségi besorolása folytán gyengébb minőségű, mint a felperes kérelmében szereplő helyrajzi számú ingatlanok, a kutatásokat ezeken a területeken kell folytatnia.

A felperesi hivatkozással ellentétben az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalása és a közigazgatási határozatok helyrajzi számonként részletesen indokolták, hogy ezen területek milyen minőségi osztályú, azaz az átlagosnál jobb termőföldnek minősülnek. A szakhatósági állásfoglalás és az alperesi határozat a Ket. előírásainak megfelelő, helyrajzi számonként adta indokát

annak, hogy a felperes kérelmét egyes helyrajzi számú ingatlanokra miért utasítja el.

Az alperesi beavatkozó a szakhatósági eljárása során az átlagosnál jobb minőségű termőföldek esetében jogszerűen azért nem járult hozzá a MÜT jóváhagyásához, mivel a jelen MÜT, valamint az érintett települések területén hasonló körülmények és feltételek mellett jelentős nagyságú, átlagosnál gyengébb minőségű termőföld található, amelyeken az átlagosnál jobb minőségű termőföldek sérelme nélkül valósulhat meg a kutatási tevékenység.

A Bt. végrehajtásáról szóló 203/1998. /XII. 19./ Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 6/C. § /2/ bekezdés f) pontjára és /4/ bekezdésére utalással leszögezte a törvényszék, hogy az alperes ezen jogszabályhelyben foglaltaknak megfelelően járt el akkor, amikor az elsőfokú határozat rendelkező része 2. pontjában foglaltakat kiegészítette a kutatási tevékenység ütemezésével. A felperes nem adta indokát annak, hogy a 3 évi időtartam részére miért nem megfelelő.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Tftv. 8. § /1/, /2/ bekezdését, 11. § /1/ és /2/ bekezdését. Kifejtette, hogy a területre tervezett kutatófuratokat nem lehet áthelyezni máshová. A szakhatóság által hivatkozott jogszabály abban az esetben teszi lehetővé az elutasító állásfoglalást, ha a tevékenység végzése, jog gyakorlása hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű, vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is megvalósítható. A földtani kutatás kutatófuratai azonban csak az adott helyen valósíthatók meg, nem helyezhetők át.

A szakhatóság a Tftv. 8. §-ában foglaltakat rosszul értelmezte és alkalmazta, valamint a jogszabályt nem összefüggésében értelmezte.

A felperes álláspontja szerint a Tftv. 11. § /2/ bekezdése az átlagosnál jobb minőségű termőföld helyhez kötött igénybevétel céljából történő használatát lehetővé teszi, a /3/ bekezdés pedig a bányauzemet helyhez kötött igénybevételnek tekinti. Mindebből az következik, hogy amennyiben az átlagosnál jobb minőségű termőföld bányauzem létesítésére felhasználható, úgy a bányauzem létesítését megelőző kutatási tevékenységet sem lehet megtiltani - szakhatósági állásfoglalás keretében sem - az átlagosnál jobb minőségű termőföldeken. A kutatási tevékenység elvégzése és a zárójelentés leadása megelőzi a bányatelek-fektetést, de egyben annak feltétele is.

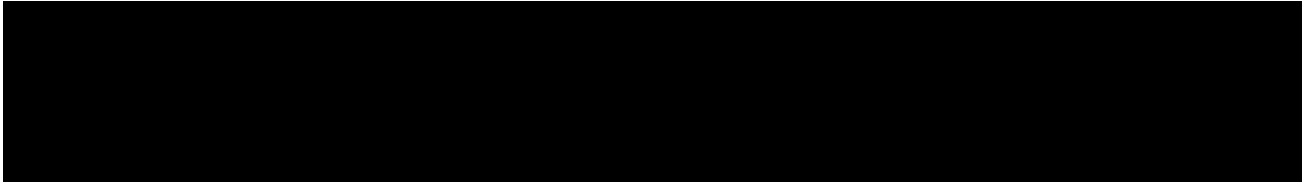
Alkalmazhatatlan lenne a Tftv. 11. § /2/, /3/ bekezdése a bányauzetre, amennyiben a bányatelek létesítését megelőző eljárás során nem lenne lehetőség az átlagosnál jobb minőségű termőföldek

kutatási tevékenységre történő használatára.

Az alperes és az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányul.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdése és 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § /2/ bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

A Kúria megítélése szerint alapvetően téves a felperes felülvizsgálati kérelmében a Tftv. 8. §-ára és 11. §-ára, azok együttes alkalmazására vonatkozó okfejtés.

A érintett ingatlanok egy részénél a felperesi kérelmet a földhivatali, valamint az azt helybenhagyó másodfokú szakhatósági állásfoglalásra tekintettel utasította el az alperesi hatóság. E miatt az igénybevételre engedélyezett terület csökkentésével az engedélyezett kutató létesítmények száma 266 db-ról 128 db-ra mérséklődött.

A Tftv. 8. § /1/ bekezdése értelmében ha más hatóságok engedélyezési eljárásaiban az ingatlanügyi hatóság szakhatósággként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

A /2/ bekezdés szerint a szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza. A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság

gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű, vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.

A Ket. 44. § /1/ bekezdése alapján törvény, vagy kormányrendelet az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie. A szakhatóság olyan szakkérdésben ad ki állásfoglalást, amelynek megítélése hatósági ügyként a hatáskörébe tartozik, ennek hiányában törvény vagy kormányrendelet annak vizsgálatát szakhatósági ügyként a hatáskörébe utalja. A Ket. 44. §

/9/ bekezdéséből fakadóan a szakhatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása, állásfoglalása és végzése ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Ezen jogszabályi előírások alkalmazásával kereste meg a felperes kérelmének elbírálása során a bányahatóság a földhivatalt szakhatóságként. A Ket. rendelkezéséből következően a szakhatósági állásfoglalás kötelező érvényű volt, azt az alperesi eljárásban alapul kellett venni. A felperes a szakhatósági állásfoglalásra hivatkozással támadta az alperes kérelmének csak részben helyt adó határozatát, ezért a szakhatósági állásfoglalás jogszerűségének felülvizsgálata jelen közigazgatási per keretében történhetett meg. E körben hangsúlyozza a Kúria, hogy a szakhatósági ügyre kizárólag a Tftv. 8. §-a vonatkozott. A szakhatóságnak ezen jogszabályi rendelkezés alapján földvédelmi szempontból kellett a kutatási tevékenységet megítélnie. A szakhatóság hivatkozott rá - és érvelését bizonyítékokkal is alátámasztotta -, miszerint van alternatíva arra nézve, hogy az átlagosnál jobb minőségű termőföldek sérelme nélkül valósuljon meg a felperes kutatási tevékenysége.

Rámutat a Kúria, hogy a felperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Tftv. 11. § /2/, /3/ bekezdése - a 8. § /1/, /2/ bekezdésében rögzítettektől eltérően - külön eljárást szabályoz. A Tftv. 8. § /1/ bekezdésében az ingatlanügyi hatóság szakhatóságként működik közre, míg a 11. § /2/, /3/ bekezdésében, valamint a 9. § /1/ bekezdésében foglaltak szerint az ingatlanügyi hatóság engedélyezheti termőföld más célra történő hasznosítását. Ezen szakaszok már (9-13. §) „A termőföld (időleges, illetőleg végleges) más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályok” fejezet címben kerültek szabályozásra a Tftv. rendszerén belül.

A közigazgatási iratanyagból kitűnően azon csákberényi és magyaralmási termőföldek, amelyek vonatkozásában a szakhatósági hozzájárulás megtagadásra került, az AK/ha értéke és minőségi osztálya igazoltan az átlagosnál jobb minőségű. Olyan okiratokat is

becsatolt a szakhatóság, amelyek alátámasztották, hogy a bányakapitányság által engedélyezett területeken túlmenően is van még kutatási joggal érintett területen az átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-terület.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Tftv. a szakhatósági, illetve a hatósági hatáskört elkülöníti egymástól. A perben felülvizsgált közigazgatási határozatokból kitűnően a Tftv. 11. §-ára való hivatkozás csak tájékoztató jellegű volt, nem az képezte a szakhatósági állásfoglalás alapját.

Az alperesi beavatkozó szakhatósági állásfoglalásai a Tftv. fent idézett 8. § /2/ bekezdésén alapultak, amely kötelező jelleggel írja elő azt, hogy a szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint.

Minderre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi és alperesi beavatkozó perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése és 83.§ /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2013. június 26.

Dr. Sperka Kálmán sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül

bíróági írnok